

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

AZ UNIÓ KÜLÜGYI ÉS
BIZTONSÁGPOLITIKAI
FŐKÉPVISELŐJE

Brüsszel, 2019.5.8.
JOIN(2019) 7 final

KÖZÖS JELENTÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Makaó Különleges Közigazgatási Terület: 2018. évi éves jelentés

KÖZÖS JELENTÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK MAKAÓ KÜLÖNLEGES KÖZIGAZGATÁSI TERÜLET: 2018. ÉVI ÉVES JELENTÉS

Összefoglaló

Azóta, hogy Makaót 1999-ben átadták a Kínai Népköztársaságnak, az Európai Unió és tagállamai szorosan nyomon követik a Makaó Különleges Közigazgatási Területen (a továbbiakban: a Makaó KKT) az „egy ország–két rendszer” elv keretében végbemenő politikai és gazdasági fejleményeket. Az Európai Unió tiszteletben tartja az „egy Kína” elvét hirdető politikát, valamint támogatja az „egy ország–két rendszer” elvet és annak végrehajtását.

A makaói fejleményekről szóló ezen éves jelentés az Európai Parlamentnek 1997-ben tett vállalásnak megfelelően készült.

2018-ban folytatódott az „egy ország–két rendszer” elv végrehajtása, a Makaó KKT, egész Kína és a nemzetközi közösség javát szolgálva.

A jogállamiságot és a bírói kar függetlenségét fenntartják, amit az ellenzéki törvényhozó, Sulu Sou elleni bírósági eljárás is igazol. A jogokat és az alapvető szabadságokat általában tiszteletben tartják.

Bár a polgári szabadságjogokat Makaó alaptörvénye védi, a politikai ellenzék gyenge, és a civil társadalom nem hallatja hangját kellő határozottsággal. Az alaptörvény és más jogalkotási aktusok nem rendelkeznek az általános választójog bevezetéséről. Az EU mindazonáltal arra ösztönzi a makaói hatóságokat, hogy biztosítsák a lakosság nagyobb mértékű részvételét Makaó KKT kormányzójának és Törvényhozó Gyűlésének megválasztásában. Ez növelné azok legitimitációját, elnyerné a lakosság nagyobb támogatását és erősítené a kormányzást.

2018-ban Makaó két ajánlást kapott Kínára vonatkozó időszakos egyetemes emberi jogi helyzetértékelés során, melyet Genfben végeztek el novemberben: az egyik a migráns munkavállalók védelméről, a másik az LMBTI-személyekkel szembeni megkülönböztetésről szól. Az emberkereskedelem továbbra is aggodalomra ad okot.

2018-ban Makaó hatóságai a nemzetbiztonság megerősítése érdekében számos lépést tettek, illetve ilyen célú kezdeményezéseket jelentettek be, és ezáltal jobban összehangolták Makaó KKT politikáját a szárazföldi Kína álláspontjaival: a Törvényhozó Gyűlés olyan módosítást fogadott el, amelynek értelmében külföldi bírák nemzetbiztonsági kérdésekben nem hozhatnak ítéletet, elfogadta a nemzeti himnuszról szóló törvényt, valamint bejelentették, hogy módosítani tervezik a nemzetbiztonsági jogszabályokat.

A makaói média továbbra is sokféle véleményt közvetít, annak ellenére, hogy aggályok merülnek fel a növekvő öncenzúra miatt.

Makaó gazdasága 2018-ban jól teljesített, a jelentős növekedés mögött a szerencsejáték-ágazat és a turisztikai ágazat, a nagyon alacsony munkanélküliség és a stabil költségvetési helyzet állt. A kormány gazdaság diverzifikálására vonatkozó deklarált célja azonban még

távolról sem valósult meg. A makaói kaszinók bevételeinek csupán 6,8 %-a származott szerencsejátékoktól eltérő forrásokból.

2018 októberében felavatták és megnyitották a lakosság számára a Hongkong–Csuha–Makaó hidat. Ez a nagyszabású infrastrukturális projekt összeköti a szárazföldi Csuha városát Hongkonggal és Makaóval, hosszúsága a tenger felett és alatt 42 kilométer (55 km a bekötőutakkal együtt). A híd jobb összeköttetéseket tesz lehetővé a „Tágabb Öböl Térség” városai között, és hozzájárul a szárazföldi Kínával való szorosabb integrációhoz, miközben új lehetőségeket és új kihívásokat jelent.

Az EU és Makaó továbbra is szilárd kereskedelmi kapcsolatokkal rendelkezik, és megfelelő szintű együttműködést folytat.

Politikai fejlemények

2018 májusában egy 2016-os tüntetésen való részvételéért jogellenes gyülekezés vádjával elítélték a demokráciapárti ellenzéki törvényhozót, Sulu Sout. 2017 decembere óta felfüggesztették a Törvényhozó Gyűlésből. A vád polgári engedetlenség minősített esete okán börtönbüntetést követelt Sulu Sou és a rendszerellenes aktivista, Scott Chiang számára, de a bíróság úgy döntött, hogy nem szab ki börtönbüntetést, mivel a tüntetés erőszakmentes és rövid volt. Ha Sulu Sou 30 napnál hosszabb börtönbüntetést kapott volna, a Törvényhozó Gyűlésből ki kellett volna zárni, ami tovább gyengítette volna a már amúgy is erőtlenséget. A bíróság döntését követően Sulu Sou folytathatta törvényhozói feladatainak ellátását. A vádpontok a kritika szerint politikai indíttatásúak voltak, de a bíróság döntése alátámasztja az igazságszolgáltatás függetlenségét.

Márciusban a kormány bejelentette szándékát a nemzetbiztonsági törvény olyan irányú módosítására, hogy az „lépést tartson a modern társadalommal”. A sürgős módosítást igénylő kérdések közé tartoznak a bűnügyi nyomozások bizonyítékok gyűjtésére szolgáló eljárásai, valamint a bizonyítékok gyűjtésére vonatkozó kényszerintézkedések különleges szabályai.

Július 3-án a Törvényhozó Gyűlés módosítást fogadott el, melynek értelmében külföldi bírák nemzetbiztonsági kérdésekben nem hozhatnak ítéletet. A nemzetbiztonság tág fogalom, így sok esetben alkalmazható a külföldi bírák kizárására. A hatóságok szerint a módosítás elengedhetetlen az alapvető államérdekek védelméhez. Ez a döntés jelentős eltávolodás Makaó jelenlegi vegyes jogrendszerétől, mely lehetővé teszi Makaó számára külföldi bírák szakértelmének igénybevételét. A hivatalos adatok szerint Makaón 49 bírósági bíró közül 10 rendelkezik külföldi – többnyire portugál – állampolgársággal.

A Törvényhozó Gyűlés portugál származású, gyakorlott jogi tanácsadóit 2018 augusztusában elbocsátották. Őket ideiglenes szerződések keretében foglalkoztatták, azonban a civil társadalom aggályosnak tartotta a hirtelen döntést, mert az arra utal, hogy a portugál/külföldi szakértőket egyre inkább kiszorítják a kínai szakértők javára.

Augusztus 14-én Makaó elfogadta a nemzeti himnuszról szóló törvényt, amely bírságot szab ki azokra az egyénekre, akik nem tartják tiszteletben a himnuszt. A törvény az iskolai tantervek részévé teszi a himnusz történetének oktatását.

2018 márciusában a Makaói Irodalmi Fesztivál szervezői törölték Jung Chang, Suki Kim és James Church írók részvételét, miután informálisan értesítették őket arról, hogy nem

garantálható számukra a Makaóra való belépés. A PEN Hong Kong¹ nyilatkozatban tiltakozott az „autoriter cenzúra” ezen lépése ellen. Ezt az incidenst annak összefüggésében kell szemlélni, hogy 2017-ben külföldi újságírók és politikai aktivisták egész sorának tagadták meg a Makaóra való belépést. A belépés megtagadását nemzetbiztonsági okokkal indokolták. Bár Makaó bevándorlási hatóságai jogosultak megtagadni a Makaó KKT területére történő belépést, az átláthatóság hiánya az ilyen esetekben a politikai cenzúra irányába mutató aggasztó tendenciát jelez.

Esélyegyenlőség, jogok és szabadságok

Makaó népének jogait és alapvető szabadságait általában véve továbbra is tiszteletben tartották, és a Makaó alaptörvényében foglalt „egy ország – két rendszer” elv keretében érvényesült a jogállamiság.

Az Egyesült Nemzetek Kínzás Elleni Bizottsága 2015 decemberi ajánlása ellenére Makaó nem hozott létre független emberi jogi testületet.

A 2018 novemberi, Kínára vonatkozó **időszakos egyetemes emberi jogi helyzetértékelés** egyik szakasza Makaóval foglalkozik. Két ország – köztük egy uniós tagállam – ajánlásokat tett Makaóra vonatkozóan: az egyik a migráns munkavállalók és családtagjaik jogainak védelméről szóló nemzetközi egyezségokmány megerősítésére szólít fel, a másik arra, hogy vezessenek be olyan megkülönböztetés elleni jogszabályokat, amelyek biztosítják valamennyi marginalizálódott csoport, köztük az LMBTI-személyek védelmét.

A korábbi jelentésekben az EU hangot adott a szexuális irányultságon és a nemi identitáson alapuló megkülönböztetéssel kapcsolatos aggályainak is. Különösen súlyosak az aggályok a foglalkoztatás, az oktatás és az egészségügy területén. A párkapcsolaton belüli nemi erőszakot bűncselekménynek nyilvánító törvénybe még bele kell foglalni az azonos neműek közötti kapcsolatokat. Az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottsága arra is felszólította Makaót, hogy fogadjon el megkülönböztetést tiltó átfogó jogszabályt.

A **sajtószabadságot** tiszteletben tartják. Úgy tűnik, hogy létezik bizonyos fokú öncenzúra, különösen a kínai nyelvű médiában és a kínai ügyekről szóló tudósítások esetében. A nem kormányzati szervezetek és a médiaaktivisták továbbra is aggasztónak tartják az öncenzúrát. A sajtószabadság másik akadály, hogy nehéz hozzáférni a forrásokhoz és a hatóságoktól teljes körű tájékoztatást kapni.

Az **emberkereskedelem** változatlanul problémát jelent Makaón. Makaó rendelkezik ugyan emberkereskedelem elleni törvénnyel, de a bűnüldözést szigorítani kell. Az emberkereskedelemmel kapcsolatban lefolytatott büntetőeljárások és ítéletek száma továbbra is alacsony, holott nagyszámú panasz érkezik. 2018-ban a makaói hatóságok képviselőt küldtek a bali folyamatról szóló hetedik miniszteri konferenciára és a vezető tisztviselők találkozájára, jelezve, hogy készen állnak a fokozott szerepvállalásra az emberkereskedelem elleni küzdelem terén folytatott nemzetközi együttműködésben. Az EU–Makaó vegyes bizottság márciusban megrendezett éves ülésén Makaó kötelezettséget vállalt arra, hogy együttműködik az EU-val az emberkereskedelem elleni küzdelemben. Az EU készen áll arra, hogy felújítsa a Makaóval folytatott információcserét és együttműködést, továbbá, hogy biztosítsa a bevált gyakorlatokkal kapcsolatos technikai szakértelmet e globális kihívás kezelése érdekében.

¹ <http://www.penhongkong.org/about/>

Makaó polgárai továbbra is élvezik a **gyülekezési szabadságot**, melynek keretében kinyilváníthatják véleményüket számos témával kapcsolatban, a Tienanmen-téren június 4-én lezajlott eseményekre emlékező virrasztástól egészen a munkavállalói jogokig. Szeptemberben új gyülekezési törvényt fogadtak el, amely előírja, hogy a szervezőknek a gyűlést a Polgári és Önkormányzati Ügyek Hivatala helyett a rendőrségnek kell bejelenteniük.

Makaó nem juttatta hatékonyan érvényre a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) egyezményeinek megfelelően **az egyesülés szabadságát és a kollektív tárgyalásokat**. Az EU arra ösztönzi Makaót, hogy tegye meg az ILO-egyezmények betartásához szükséges lépéseket. Makaón csak a takarítók és a biztonsági alkalmazottak számára biztosítanak minimálbért. A kormány 2019-ben minden munkavállaló számára általános minimálbért kíván bevezetni.

A gazdasági és társadalmi egyenlőtlenség aggodalomra ad okot. Nincsen hivatalos szegénységi ráta. A kormány állítása szerint a makaói lakosság mindössze 2,3 %-a él szegénységben, de a civil társadalmi szervezetek becslése szerint a szegénységi arány megközelíti a 10 %-ot. Szeptemberben az ENSZ Faji Megkülönböztetés Megszüntetésének Bizottsága (CERD) kijelentette, hogy foglalkozni kell a szegénység csökkentésével. A bizottság sürgette a kormányt, hogy tegyen lépéseket az etnikumok közötti gazdasági egyenlőtlenségek felszámolása, valamint a gazdasági, szociális és kulturális jogokra és a meghozott intézkedések eredményességére vonatkozó statisztikai mutatók biztosítása érdekében.

Makaó törekszik a **korruptió** elleni küzdelemre, magas rangú személyeket érintő esetekben is. 2018-ban nyomozást indítottak a makaói kereskedelmi és beruházásfejlesztési intézet elnöke, valamint a nyugdíjalap vezetője ellen, ami jelzi, hogy a kormány határozottan zero toleranciát alkalmaz a köztisztviselők körében tapasztalható korruptióval szemben.

Gazdasági fejlemények

Makaó GDP-je 2018-ban az előző évhez képest 4,7 %-kal² nőtt, a növekedés üteme 2017-ben 9,7 % volt. A 2017. évi erőteljes növekedés az előző években tapasztalt komoly visszaesés után következett be, ami a szárazföldi Kína szerencsejáték-ágazatot érintő korrupcióellenes kampányára vezethető vissza. 2018-ban Makaó az IMF egy főre jutó GDP alapján összeállított rangsorában a világ negyedik leggazdagabb gazdasága.

A kormány hosszú távú stratégiát hajt végre a gazdaság diverzifikálása céljából, Makaó gazdasága azonban továbbra is nagymértékben a szerencsejáték és a turizmus ágazatára épül. A 2017. és 2018. évi gazdasági növekedést a szerencsejáték-ágazat fellendülése és a folyamatosan nagy számban érkező turisták ösztönözte. 2018-ban 35,8 millió látogató lépett be a területre, ami 2017-hez képest 9,8 %-os növekedést jelent. A szerencsejátékból származó bevétel 14,0 %-kal nőtt és elérte a 303 milliárd MOP-t (kb. 33 milliárd EUR).

Makaó elérte a teljes foglalkoztatottságot, és nagymértékben függ a külföldi munkavállalóktól és szakemberektől³. A munkanélküliségi ráta tartósan 2 % alatt maradt az elmúlt 7 évben (többek között a 2014–2016. évi visszaesés idején), csakúgy, mint 2018-ban. Az infláció 2018-ban 3,0 %-ra emelkedett a 2017. évi 1,2 %-ról.

² Forrás: Ha másként nem jelezzük, valamennyi makroökonómiai mutató forrása Makaó KKT kormányának Statisztikai és Népszámláló Hivatala.

³ 2017-ben Makaó munkaerőjének több mint 40 %-át tették ki a külföldi munkavállalók, akiknek csaknem a kétharmada a szárazföldi Kínából származott.

Míg a 2018. évi növekedési mutatók általában véve jók, a gazdaság növekedése az év folyamán lelassult, az első félévben mért 7,6 %-ról 2,0 %-ra a második félévben. A lassulást a beruházások (különösen az építőipari beruházások) visszaesése és a szolgáltatásexport (különösen a szerencsejáték-ágazatba irányuló export) növekedésének lassulása okozta.

November 15-én Fernando Chui Sai On kormányzói minőségében megtartotta utolsó **politikai beszédét**. Az elsődleges cél továbbra is a turizmus és a szerencsejáték-ágazat megszilárdítása, melyek Makaó legfontosabb iparágai. A prioritások a következők: szabályozás, adópolitika és a versenyképesség előmozdítása. Makaó a főbb iparágaira épülő gazdasági diverzifikáció megvalósítására törekszik, felhasználva a meglévő infrastruktúrákat a kongresszusi és kiállítási iparának fejlesztésére, a kreatív iparágak előmozdítására és szakosodott pénzügyi vállalkozásokat létrehozására. A kormány ígéretet tett arra is, hogy elősegíti az innovációt, továbbá ösztönzőkkel és adócsökkentésekkel fogja támogatni a kkv-kat. A kormány immáron tizenkettedik éve pénzügyi támogatási csomagot hajt végre az emberek megélhetésének javítása érdekében, beleértve a készpénzátutalást is.

Makaó költségvetési helyzete 2018-ban is stabil maradt. Makaó KKT jelentős tartalékokkal rendelkezik, és költségvetési egyenlege folyamatosan többletet mutat. 2018 szeptemberének végén a kormány pénzügyi tartalékai körülbelül 554,9 MOP-t tettek ki (60,4 milliárd EUR).

Makaó gazdaságának **diverzifikálása** hosszú távú célkitűzés marad. A makaói hatóságok által a 2016–2020 közötti időszakra vonatkozó ötéves fejlesztési tervben meghatározott egyik cél az, hogy 2020-ig 9 %-ra növeljék a kaszinóüzemeltetők szerencsejátékoktól eltérő forrásokból származó bevételeinek arányát. A Statisztikai és Népszámláló Hivatal gazdasági diverzifikációról szóló, 2018 decemberének végén kiadott jelentése szerint azonban úgy tűnik, hogy ez a cél egyre kevésbé megvalósítható. A 2017. év valóban csalódást jelentett a gazdasági diverzifikáció tekintetében, mivel a kaszinók szerencsejátékoktól eltérő forrásokból származó bevétele csupán 6,8 %-ot tett ki a 2016. évi 7,4 %-kal szemben.

A **környezetvédelmet** illetően Makaó kormányzója az idei politikai beszédében javasolta egy, a papír-, műanyag és fémhulladékok exportálásuk előtti feldolgozását szolgáló létesítmény, továbbá egy központi élelmiszerhulladék-feldolgozó létesítmény megépítését. A kormányzó emellett célként bejelentette 200 töltőállomás létesítését elektromos járművek számára, továbbá műanyagpalack-újrahasznosító gépek bevezetését és a műanyag zacskók használatát korlátozó jogszabály elfogadását.

Regionális együttműködés

December 12-én Makaó és a Kínai Kereskedelmi Minisztérium árukereskedelmi megállapodást írt alá a szárazföldi Kína és Makaó közötti **szorosabb gazdasági partnerségi megállapodás (CEPA)** keretében. A 2019. január 1-jétől alkalmazandó új megállapodás származási szabályokat és rugalmasabb módszereket állapít meg a szárazföldi Kína vámtarifaszámai alá besorolt valamennyi termék származásának meghatározására. Emellett még könnyebbé teszi a vámkezelést az árukereskedelemben. Külön fejezet foglalkozik a Kuangtung–Hongkong–Makaó Öböl Térséggel, azzal a céllal, hogy kísérleti jelleggel végre lehessen hajtani az áruk öblön belüli vámkezelésére vonatkozó intézkedéseket.

A **Hongkong–Csu-haj–Makaó hidat** – a világ leghosszabb tengeri hídját – októberben nyitották meg. A híd csökkenti a Makaó és Hongkong közötti utazási időt, és fontos szerepet fog játszani a „Tágabb Öböl Térség” (a továbbiakban: GBA) integrációjában.

Makaó gazdasági hídként szolgál Kína és a portugál nyelvű országok között. E tekintetben a 2019. évi politikai beszéd egy monetáris szolgáltatási platform létrehozását javasolja Kína és a portugál nyelvű országok között, valamint Makaó az irányú fejlesztését, hogy renminbi elszámoló központtá váljon a portugál nyelvű országok számára.

A februárban közzétett GBA-tervezet Makaót a négy központi város egyikeként említi (Hong Kong, Sencsen és Kuangcsou mellett), mely kulcsszerepet játszik majd a régió fejlődésében. A tervezet szerint Makaónak – gazdasága további diverzifikálása mellett – erősítenie kell a világszintű turisztikai és szabadidőközpontként, valamint a Kína és a portugál nyelvű országok közötti üzleti és kereskedelmi szolgáltatási platformként betöltött szerepét.

Az EU és Makaó kétoldalú kapcsolatai

2018-ban az EU Makaó második legnagyobb importforrása volt a szárazföldi Kína után, és Makaó teljes behozatalának 25 %-át tette ki. A makaói árukivitelnek azonban csak kevesebb mint 1,7 %-a irányult az EU-ba. Ez a kereskedelmi egyensúlyhiány hosszú ideje kereskedelmi többletet generál az EU javára, mivel a makaói importkereslet folyamatosan növekedett az évek során, míg a feldolgozóipara a GDP 1 %-a alá csökkent.

A kétoldalú **árakereskedelem** 2018-ban 29,5 %-kal nőtt, elérve a 963 millió EUR-t. A Makaóba irányuló uniós kivitel elérte a 852 millió EUR-t – ez 36,1 %-os éves növekedést jelent, ami 2018-ban 741 millió EUR kereskedelmi többletet eredményezett. Makaó növekvő piac az európai luxusárak számára. A szerencsejáték és turizmus ágazatban meglévő üzleti lehetőségek központi szerepet játszanak az EU és Makaó kapcsolataiban. Az uniós árukivitel legfontosabb cikkei között luxus bőrárak, ruházat, órák és ékszerek, élelmiszerek és italok, valamint gépkocsik szerepeltek.

Az uniós vállalatok érdeklődésére tarthatnak számot a közlekedési, energetikai és építőipari ágazatban kiírt **közbeszerzések** is, ugyanis Makaó egyre több infrastrukturális projektben vesz részt. Az uniós vállalatok közvetlen makaói befektetései azonban változatlanul szerény mértékűek a többi jelentős befektetőhöz (Hongkong, Kína és az USA) képest. Portugália volt a legjelentősebb uniós befektető Makaón, befektetései 2017-ben a teljes közvetlen befektetés-állomány 3,7 %-át (9 milliárd MOP) tették ki.

A kormányzó 2019. évi politikai beszédében kifejezetten hangot adott annak, hogy érdeklődnek az EU-val fenntartott gazdasági kapcsolatok megerősítése iránt, és ehhez belépőkapuként Portugália szolgál számukra.

Az **EU–Makaó Vegyes Bizottság 22. ülésére** március 23-án került sor Makaón. A felek a 2018-ban elvégzett uniós monitoring alapján számba vették a Makaó által a jó adóügyi kormányzásra vonatkozóan tett vállalások terén elért eredményeket. Makaó szerepelt az adózási szempontból nem együttműködő 17 országot tartalmazó 2017. decemberi uniós jegyzékben, melyből 2018 januárjában törölték, válaszul a makaói kormány azon vállalásaira, amelyek szerint 2018 végéig teljesíteni fogja az uniós követelményeket. A monitoring keretében az EU üdvözölte, hogy a Kínai Népköztársaság kiterjesztette az adóügyekben történő kölcsönös adminisztratív segítségnyújtásról szóló egyezményt Makaó Különleges Közigazgatási Területre, valamint az információcseréről szóló szükséges megállapodások Makaó Különleges Közigazgatási Terület általi hatályba léptetését. Az EU támogatta továbbá az offshore vállalatoknak adókedvezményt nyújtó adórendszer OECD általi értékelését. Makaó KKT az adórendszert az értékelést megelőzően módosította 2018 decemberében az OECD-követelményeknek való megfelelés céljából. Ennek alapján az Európai Unió Tanácsa

2019 márciusában egyetértett azzal, hogy Makaó teljesítette a jó adóügyi kormányzásra vonatkozó jelenlegi vállalásait. A Makaó KKT-vel a G20-ak adóalap-erózióra és nyereségátcsoportosításra vonatkozó minimumszabályainak végrehajtásáról szóló párbeszéd 2019-ben is folytatódni fog.

Az EU tudomásul vette Makaó KKT arra irányuló törekvését, hogy a hagyományos kínai gyógyszerek központjává váljon. Az EU és Makaó megállapodott abban, hogy szakértői szinten információcserét folytatnak a hagyományos növényi gyógyszerekre vonatkozó uniós szabályozási rendszerről. A két fél megállapodott arról is, hogy folytatják az együttműködési lehetőségek feltérképezését a környezetvédelem és a zöld technológia területén, különösen a Makaói Nemzetközi Környezetvédelmi és Együttműködési Fórum és Kiállítás keretében. A turizmust illetően a két fél megvitatta az idegenforgalom és a csereprogramok fellendítésének lehetőségeit.

A korábbi évekhez hasonlóan a **makaói Európai Kereskedelmi Kamara (MECC⁴)** és a **hongkongi Európai Kereskedelmi Kamara** 2018-ban is együttesen koordinálta a márciusban megrendezett Makaói Nemzetközi Környezetvédelmi Együttműködési Fórumon és Kiállításon, valamint az októberben megrendezett Makaói Kereskedelmi és Beruházási Kiállításon való európai részvételt.

A **turizmus** 2018-ban különösen fontos volt a kétoldalú kapcsolatokban, mivel ez volt az **EU–Kína Turizmus Éve**. Az ikonikus Makaó Tornyt az Európa-napon az EU zászlajának kék színével világították meg. Október 23-án Makaó adott otthont a **7. Globális Turizmus és Gazdasági Fórumnak**, melyen az Európai Unió mint partnerrégió, és Kuangtung mint kiemelt partnertartomány vett részt. Az EU-t az eseményen saját pavilon képviselte, üzleti kapcsolatépítést szolgáló rendezvényt szervezett, és jelentős szerepet vállalt a fórumon.

Az EU-nak és Makaónak két kiemelt projektje van, melyek továbbra is jól működnek: az egyik a jogi ügyek területén, a másik a tolmácsok képzése területén. A **harmadik Makaó–EU jogi együttműködési program** hozzájárul Makaó KKT jogrendszerének korszerűsítéséhez és fejlesztéséhez. Az Európai Bizottság és a Makaó Közigazgatási és Közszolgálati Hivatala közötti, 2006 óta működő, **kínai és portugál nyelvű konferenciatolmácsolásra irányuló képzési program** célja, hogy mindkét nyelven kielégítsék a szakképzett tolmácsok iránti igényt. Jelenleg 97 makaói tolmács részesült képzésben, és legtöbbjük jelenleg a közigazgatásban dolgozik. 2010 óta a Makaói Politechnikai Intézet (MPI) az Európai Bizottsággal együttműködve irányítja a makaói és a szárazföldi kínai tolmácsképző egyetemi tanároknak és szaktolmácsoknak szóló képzési programot. Az **Európai Unió Makaói Felsőoktatási Programja** helyébe a Jean Monnet projekt keretében végzett tevékenységek léptek. Ezek továbbra is hozzájárulnak ahhoz, hogy az emberek jobban megértsék az Európai Unió működését.

Az EU–Makaó Vegyes Bizottság 2015. évi ülését követően társfinanszírozási mechanizmust hoztak létre a „**Horizont 2020**” program keretében, és az EU 2018-ban tájékoztatót tartott a részvétel ösztönzése érdekében. A makaói Tudományos és Technológiai Fejlesztési Alap egyoldalúan finanszírozza a „Horizont 2020” keretprogram sikeres makaói résztvevőit. Az elmúlt 2 évben azonban az alaphoz csak egyetlen pályázat érkezett, melyet nem választottak ki. 2018 végéig egyetlen makaói szervezet sem vett részt a „Horizont 2020” keretprogramban.

⁴ A makaói Európai Kereskedelmi Kamara olyan hibrid szervezet, amelynek egyrészt közvetlenül vállalkozások, másrészt az uniós országok nemzeti kereskedelmi kamarái is tagjai.